

IGRE NA SREČO V OBDOBJU 1.VALA EPIDEMIJE KORONAVIRUSA

Izvedba raziskave: portal Mladi hazarder (zavod Etnika)
November 2020

V pričujočem zapisu bomo skušali dognati, kako je pandemija vplivala na naše igralne navade ter kako smo se v Sloveniji na pojav koronavirusa odzvali z omejevanjem ponudbe iger na srečo.

Anketiranje smo izvedli v maju in juniju 2020, opazovano obdobje je bil čas med **16.3. in 17.5.2020**, ko so bile zaprte vse slovenske igralnice (10) in vsi igralni saloni (25). V tem obdobju sta bili večino časa izklopljeni tudi celotna mreža stavnih terminalov Športne loterije in mreža specializiranih prodajaln Loterije Slovenije.

Edina **fizično dostopna oblika igranja iger na srečo** v opazovanem obdobju je bilo vplačevanje stav in loterijskih iger na bencinskih servisih, na prodajnih mestih Pošte Slovenije in v trafikah. Proti koncu opazovanega obdobja (od 6.5.2020 dalje) so se ponovno pričele odpirati še nekatere ostale možnosti za fizično vplačevanje stav in loterijskih iger.

Prvi igralni saloni so pričeli ponovno obratovati z 18. majem, igralnice pa so svoja vrata postopoma pričele odpirati šele v mesecu juniju.

Slovenske igralnice in igralni saloni so v obdobju 2016 - 2019 na letnem nivoju ustvarili okrog 80 odstotkov celotne realizacije iger na srečo. Preostali delež realizacije sta prispevali obe domači loteriji. Igralnice in saloni so v obdobju 2016-2019 v povprečju vsak dan ustvarili okrog 700 tisoč evrov bruto realizacije iger na srečo (GGR).

Cilj:

V raziskavi smo skušali ugotoviti, kako je lockdown vplival na domače igranje iger na srečo, katere igre smo igrali, kako pogosto in koliko denarja smo zanje zapravili, pri katerih spletnih ponudnikih smo igrali, odnos do odgovornega igranja na srečo itd.

Zanimalo pa nas je tudi, kako se na področju iger na srečo kot družba odzivamo na tveganja, ki jih prinaša pandemija koronavirusa.

Metoda:

Anketo so lahko izpolnjevale le polnoletne osebe, ki živijo v Sloveniji in med njimi vsi tisti, ki so igre na srečo vsaj enkrat igrali v času lockdowna ali 30 dni pred njegovo uvedbo. Izpolnjevanje ankete je bilo prostovoljno.

Anketiranje smo izvedli s pomočjo aplikacije za spletno anketiranje **1ka**, oglaševali pa smo jo na različnih socialnih omrežjih, s pomočjo objave na našem spletnem portalu www.mladihazarder.si ter na spletnih straneh nekaterih mladinskih organizacij, ki so objavile novico in povezavo do naše ankete.

Omejitve:

Velika omejitev naše raziskave je relativno majhno število anket. V raziskavo se je vključilo **256** anketirancev, po čiščenju vzorca pa nam je ostalo le **166 anket**. V zajetem vzorcu so igralci iger na srečo, ki so hazardirali v času lockdowna in tisti, ki so igre na srečo igrali v obdobju 30 dni pred uvedbo lockdowna, takoj zatem pa so pričeli abstinerirati. Med anketiranci tako sploh ni neigralcev iger na srečo, ki običajno predstavljajo okrog eno tretjino populacije.

Pri majhnih vzorcih, kot je vzorec v naši anketi, lahko zelo hitro pride do prevlade določene skupine (npr. igralcev pokra) nad drugimi skupinami (npr. igralci kazino iger), kar seveda ne odraža dejanskega stanja v populaciji.

Dodatna omejitev raziskave je njena velika navezanost na igralce športnih stav in pokra, ki imajo na omrežju Facebook vzpostavljenih nekaj večjih ali manjših interesnih skupin. Med igralci stav je npr. nemalo takšnih igralcev, ki skušajo slediti stavnim nasvetom t.i. »tipsterjev« in socialna omrežja so izjemno pripravna za oblikovanje takih skupin. Tako je imela na dan 7.11.2020, Facebook skupina »Združenje slovenskih stavničarjev«, kar 8.530 članov. Druga taka skupina »Pokeraši Slovenije« je na isti dan imela 1.830 članov. Na socialnem omrežju Facebook pa nismo našli interesnih skupin, v katerih bi se združevali slovenski igralci rulete, igralnih avtomatov ali loterijskih iger. Razlog za to so strukturne značilnosti teh iger, ki so nekoliko drugačne od pokra in stav. Mnogi igralci stav in pokra svojima priljubljenima igrama namreč ne priznavajo statusa igre na srečo.

Kratek povzetek rezultatov:

V obdobju lockdowna so naši anketiranci za igre na srečo v povprečju porabili manj časa in zapravili manj denarja. Obstaja pa tudi skupina igralcev, ki je za igre na srečo porabila več časa in denarja, kot pred lockdownom. Največ anketirancev igra športne in druge stave, najbolj množično jih igrajo pri tujih ponudnikih športnih stav. Napogosteje in najbolj intenzivno med vsemi anketiranci igrajo svojo najbolj priljubljeno igro igralci pokra. Najvišji delež potencialne zasvojenosti se po poročanju anketirancev nahaja v populaciji igralcev kazino iger.

Covid-19 in odziv nanj po svetu

Pandemija koronavirusa je močno vplivala na življenje po vsem svetu, nadvse nenavadno izkušnjo so doživeli tudi industrija iger na srečo in igralci iger.

Ob svojem vdoru v Evropo je virus Covid-19 pred očmi svetovne javnosti uprizoril pravcato javno-zdravstveno katastrofo v italijanskem Bergamu, kjer so v zelo kratkem času umrli tisoči ljudi. Ta uničujoča predstavitev kataklizmičnih potencialov koronavirusa je, ob popolni odsotnosti kakršnihkoli rešitev, v ljudi naselila strah bibličnih razsežnosti.

Strah pred neznanim se je skozi super hitre informacijske kanale bliskovito razširil po vsem svetu in vlade so, če so hotele preživeti, kljub svoji popolni nepripravljenosti, morale reagirati takoj. Ob obvezni karanteni je bil kot eden najučinkovitejših ukrepov za preprečevanje širitve virusa prepoznana "lockdown" oz. popolno zaprtje mest, regij in držav.

Načrtno omejevanje stikov med ljudmi se je odrazilo tudi kot omejevanje in zapiranje industrije dogodkov, športnih tekmovanj ter industrije iger na srečo.

Ustavljanje industrije igralniških iger

Kot prva igralniška destinacija na svetu je 5. februarja 2020 vseh svojih 41 igralnic za nekaj časa zaprl **Makao** (Macao), svetovna prestolnica hazarda, ki jo je v letu 2019 obiskalo okrog 35 milijonov

obiskovalcev. Tamkajšnjo vlado je k zaprtju igralnic pozval sindikat igralniških delavcev. Po mnenju sindikata je bilo popolnoma nerazumno, da igralnice obratujejo, medtem ko so zaradi koronavirusa že zaprte šole, banke, kinematografi, bari, masažni saloni in druge javne ustanove.

Kot prva v Evropi je 24. februarja oz. tri tedne za Makaom zaradi epidemije koronavirusa svoje štiri igralnice zaprla **Italija**.

Covid-19 in omejevanje ponudbe igralniških iger v Sloveniji

Prvi primer okužbe s koronavirusom v Sloveniji je bil odkrit 4. marca. Na dan razglasitve epidemije, 12. marca, smo imeli 96 odkritih okužb, 15. marca pa že 219.

Med slovenskimi podjetji z igralniškimi koncesijami je najprej reagiralo podjetje v državni lasti **HIT** iz Nove Gorice. V Novi Gorici, ki leži na meji z Italijo, so Hitovci v torek, 10. marca, preventivno zaprli dve igralnici in dva igralna salona. V četrtek, 12. marca, je bila v Sloveniji razglašena epidemija in **HIT** je zaprl še svoje preostale igralniške kapacitete po Sloveniji. V petek, 13. marca, je svojih devet igralnih salonov v Sloveniji zaprla tudi skupina podjetij, ki delujejo pod blagovno znamko **Admiral**.

Preostale igralnice in igralne salone v Sloveniji so njihovi lastniki lahko zapirali po lastnem preudarku. Nekateri med njimi so obratovali še zvečer, 15. marca, le nekaj ur pred pričetkom veljavnosti "prepovedi ponudbe in prodaje storitev iger na srečo", ki jo je isti dan z odlokom sprejela Vlada RS.

V soboto, 14. marca, je **Casino Bled**, podjetje, ki je delno v državni lasti, na omrežju Facebook objavilo oglas za izvedbo tombole v ponedeljek, 16. marca.

Omejevanje ponudbe loterijskih iger in športnih stav v Sloveniji

Z **Odlokom o začasni prepovedi prodaje blaga in storitev v RS**, sprejetim na dopisni seji vlade, dne 15. marca, je bila uveljavljena tudi prepoved "ponudbe in prodaje storitev iger na srečo in drugih podobnih dejavnosti". Odlok Vlade Republike Slovenije je začel veljati z dnem 16.3.2020.

Skladno z odlokom je 16.3.2020 svoja prodajna mesta specializirane mreže zaprla **Loterija Slovenije**. Podjetje je izdalo sporočilo za javnost z informacijo, da so igre Loterije še naprej dostopne na spletu, v fizični obliki pa na bencinskih servisih, enotah Pošte Slovenije in v trafikah 3dva.

Na podlagi istega odloka je 16. marca svojo mrežo stavnih terminalov ustavila tudi **Športna loterija**. V svojem obvestilu za javnost so zapisali: „Ukrepi, povezani z epidemijo virusa Covid-19, sicer močno vplivajo na ponudbo športnih dogodkov, kjer trenutno ni priljubljenih lig, ekip, športnikov in dogodkov, na katere običajno stavijo naši igralci. Igralci lahko tako izberejo svoje nove favorite ali pa se preizkusijo v zanimivih e-igrah in napovedovanju izida virtualnih športov.“

Športne stave v obdobju prvega vala pandemije

Potem, ko so praktično čez noč ugasnila športna tekmovanja po vsem svetu, so se vse stavnice znašle pred veliko težavo: če so želele preživeti, so morale takoj in v največji možni meri porezati stroške ter istočasno poiskati načine, kako preprečiti, da njihovi obstoječi igralci stav ne bi migrirali k drugim stavnicam ali h konkurenci, ki je virus ni prizadel (spletni kazino in spletni poker).

Stavnice so pričele z mrzličnim iskanjem zelenih otočkov s športnimi dogodki kjerkoli na planetu in te dogodke ponujati igralcem stav. Hkrati so svoje igralce skušale zadržati s pomočjo kreativnosti (višji bonusi) in ponudbe novih stavnih produktov.

Hitro so bila odkrita tekmovanja v hokeju in namiznem tenisu v Rusiji, nogomet v Belorusiji, Tadžikistanu in Nikaragvi, baseball na Japonskem, konjske dirke v Avstraliji in še nekaj destinacij s športnimi dogodki, ki v normalnih časih s strani igralcev stav ne bi bili deležni kakšne večje pozornosti.

Drugi del naloge stavnic se je nanašal na vključevanje in agresivno oglaševanje novih stavnih produktov, kot so **virtualni športi** (računalniška simulacija nogometnih in drugih tekem) in **e-športi** (stave na izide dvobojev profesionalnih igralcev v računalniških igrich tipa League of Legends, Counter Strike, Dota2, Fifa...).

V takšno razmišljanje so okoliščine prisilile tudi edino domačo športno stavnico. O pomembnih premikih na področju stavnih produktov je na začetku aprila 2020 za portal MMC svoje mnenje podal Luka Steiner iz Športne loterije:

"Pojav koronavirusa je to transformacijo oz. gibanje proti virtualnim športom še pospešil. Dobiva svoje mesto, virtualni športi postajajo bistveni del ponudbe vseh stavnic. Perspektivo kažejo tudi e-športi, ki se odvijajo v okviru dvobojev znotraj računalniških iger ali virtualne resničnosti."

Odgovor na vprašanje, kako igralce športnih stav prepričati, da migrirajo k novim stavnim produktom, je oglaševanje. Z agresivnimi pristopi na področju oglaševanja je mogoče doseči, da določen segment igralcev športnih stav prične vplačevati stave na dogodke, na katere ob običajni ponudbi sicer ne bi nikoli stavili.

Pri tem se zdi, da je najlažje zmeraj prepričati tiste igralce, ki igrajo na problematičen način ali so razvili motnjo hazardiranja (gambling disorder). Kdo ustreza kriterijem problematičnega ali patološkega igranja na srečo, ni težko ugotoviti, saj je v bazah podatkov spletnih stavnic shranjena celotna zgodovina stav, ki jih je kadarkoli odigral katerikoli igralec. Spletne stavnice imajo razvite algoritme za identifikacijo igralcev, ki ustrezajo kriterijem za podelitev VIP statusov. Običajno so to igralci stav, ki zaigrajo največje vsote denarja. Po oceni britanske Gambling Commission, o tem je poročal časnik „The Guardian“, je med imetniki igralnih računov z VIP statusom v Veliki Britaniji, kar **8 odstotkov** takih, ki igrajo na problematičen način. V primeru Velike Britanije je to enajstkratnik deleža problematičnih igralcev v širši populaciji.

Raziskovanje vplivov pandemije na igranje iger na srečo

V prvih mesecih od pričetka pandemije je bilo izvedenih nekaj raziskav, ki so skušale razkriti, kakšne posledice ima Covid-19 za ljudi, ki igrajo igre na srečo. Kako so ukrepi, kot sta fizično distanciranje in zadrževanje ljudi v njihovih domovih (lockdown), vplivali na njihove navade pri igranju na srečo? So zaradi zapiranja igralnic prešli na spletni način igranja, ki velja za veliko bolj tveganeega?

Eno od prvih študij (**Gainsbury, 2020**) so opravili na avstralski **Univerzi v Sidneyu**, vanjo je bilo vključenih 764 anketirancev. Anketiranje je potekalo v mesecu maju 2020, ugotovljeno pa je bilo, da je večina respondentov (75%) v obdobju prvega lockdowna igrala redkeje kot predtem, prav tako pa se je v povprečju zmanjšala tudi splošna poraba denarja za igre na srečo. Po drugi strani je vsak deseti igralec pričel na srečo igrati pogosteje, kot pred epidemijo. Študija je še razkrila, da so mladi med 18 in 29.letom starosti v času lockdowna opazno povečali porabo denarja za igre na srečo.

V britanski študiji, ki jo je v aprilu 2020 med 537 igralci spletnih iger na srečo opravila nevladna iniciativa **Clean up gambling**, so dobili relativno podobne izsledke. Igralci spletnih iger na srečo so s pričetkom pandemije v povprečju svoje igranje opazno zmanjšali. Toda istočasno je bilo ugotovljeno, da epidemija in lockdown nista ustavila **rednih igralcev** na srečo, ki običajno stavijo vsaj enkrat na teden. Večina igralcev v populaciji rednih igralcev je hazardirala najmanj v enakem obsegu (25%) ali celo pogosteje (39%), kot pred pojavom koronavirusa. Dodatno zaskrbljenost je povzročil tudi podatek, da so igralci stav ob pomanjkanju športnih dogodkov migrirali k drugim, bolj tveganim oblikam igranja na srečo, kot so spletni kazino in spletni igralni avtomati.

Do nekoliko drugačnejših ugotovitev so v svoji študiji prišli raziskovalci (**Håkansson, 2020**) na **Univerzi v Lundu** na Švedskem, kjer kot je znano, v prvem valu Covid-19 niso uvedli lockdowna. Vzorčili so 2016 oseb, med katerimi so bili tako igralci iger na srečo kot tudi taki, ki niso hazardirali. Trije od petih anketirancev so poročali, da se njihovo igranje na srečo ni spremenilo (51%) oz. se je celo zmanjšalo (7%), 38% izpraševancev iger na srečo sploh ni igralo, 4 odstotki anketirancev v vzorcu pa so poročali, da so igre na srečo pričeli igrati bolj pogosto, kot pred pandemijo.

Izsledki iz navajanih treh študij izpričujejo, da so anketiranci v treh različnih državah s pojavom pandemije na splošno zmanjšali svoje igranje na srečo. Podatki se nanašajo predvsem na obdobje prvega vala pandemije. Takšno stanje je lahko posledica različnih dejavnikov: socialno distanciranje, uvedba lockdowna, zmanjšana fizična dostopnost do iger na srečo (zapiranje igralnic, stavnic...), manj denarja za hazardiranje zaradi nižjega zaslužka ali izgube službe, nekateri ne želijo igrati pred družinskimi člani itd. Po drugi strani se je izkazalo, da je manjši delež igralcev, najpogosteje so to t.i. redni igralci iger na srečo, pričel igrati bolj pogosto in za višje zneske. V tej skupini igralcev je tudi največ igralcev z že razvitimi težavami.

Predstavitev rezultatov raziskave:

V vzorcu je zajetih **159** (95,8%) oseb moškega spola in **7** (4,2%) oseb ženskega spola.

78% vseh (166) anketirancev se nahaja v starostni skupini od 18 do 34 let. 42% je starih med 18 in 24 let, 36% pa med 25 in 34 let. 13 odstotkov v vzorcu zajetih je starih med 35 in 44 let, 8% jih je v skupini med 45 in 64 let, 1% pa je starih 65 let ali več.

Dve petini oz. 40% vseh anketirancev predstavljajo študentje (29%) in nezaposleni (11%). 58% delež predstavljajo zaposleni, 2% pa upokojenci.

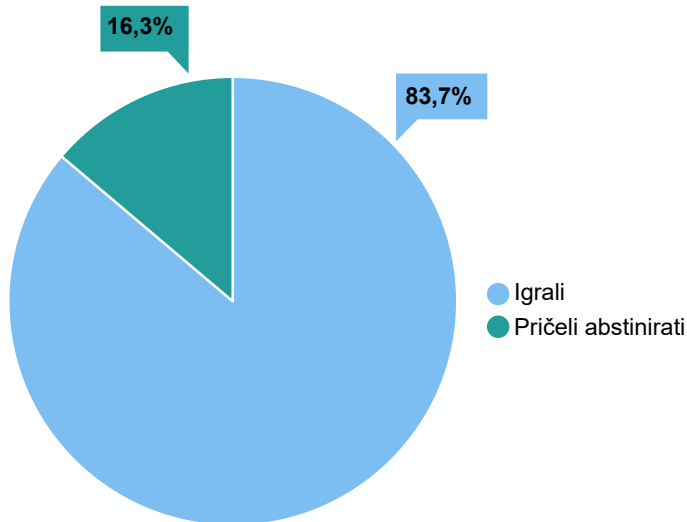
27% anketirancev prihaja iz osrednjeslovenske regije, 20% iz Podravske, 14% iz Gorenjske ter 8% iz Pomurske regije. Po 7% delež imata še jugovzhodna Slovenija in Savinjska regija.

51% v raziskavi sodelujočih je poročenih ali v zunajzakonski skupnosti, 44% je samskih, še neporočenih, 5% je ločencev.

Manj igranja na srečo

V obdobju lockdowna je igre na srečo igralo **139** oz. 83,7% vseh anketirancev in anketirank, **27** oseb oz. 16,3% (od tega 2 osebi ž. spola) pa je igre na srečo z uvedbo lockdowna prenehalo igrati.

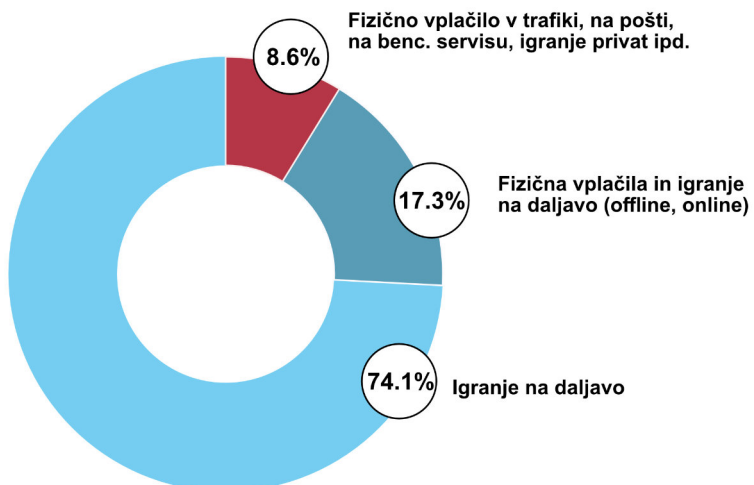
Igranje iger na srečo v obdobju 1.vala epidemije koronavirusa: (N=166)

Zmanjšana dostopnost iger na srečo

V obdobju lockdowna je bila dostopnost do iger na srečo najbolj omejena v zgodovini samostojne Slovenije. Zaprte so bile igralnice in igralni saloni, ustavljeni sta bili mreža specializiranih prodajaln Loterije Slovenije in mreža stavnih terminalov Športne loterije. Fizično vplačilo in igranje loterijskih iger ter stav je bilo možno le na bencinskih servisih, v poslovalnicah Pošte Slovenije in v trafikah. Med tistimi, ki so v obdobju lockdowna igrali na srečo, jih je preko spleta igralo 91,4 %, 8,6% pa jih spleta ni uporabljalo. Približno tri četrtine anketirancev je igre na srečo igralo izključno preko spleta.

Načini igranja na srečo v obdobju 1.vala epidemije koronavirusa: (N=139)

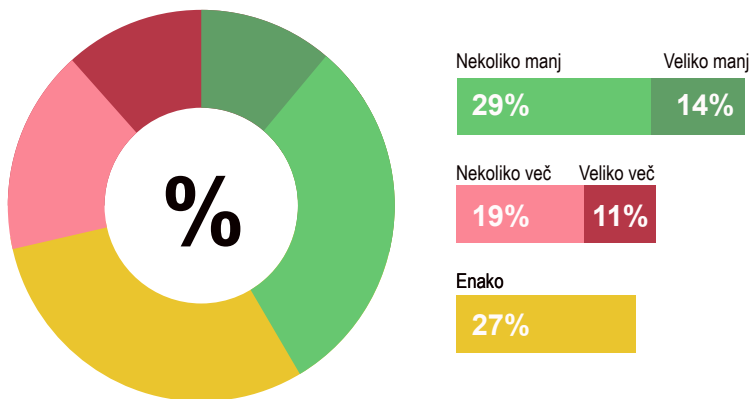
Poraba časa in denarja:

V obdobju lockdowna se je splošna poraba časa in denarja za igre na srečo v povprečju zmanjšala, manjši delež igralcev pa je pričel igrati pogosteje in so pri tem za igre na srečo porabili več denarja.

Čas:

27 odstotkov igralcev poroča, da uvedba lockdowna ni vplivala na količino časa, ki so ga v porabili za igre na srečo. **43 %** igralcev je za hazardiranje namenilo nekoliko oz. veliko manj časa. **19 odstotkov** jih poroča, da so za hazardiranje porabili nekoliko več časa, **11 odstotkov** igralcev pa je igranju na srečo namenilo veliko več časa kot pred uvedbo lockdowna.

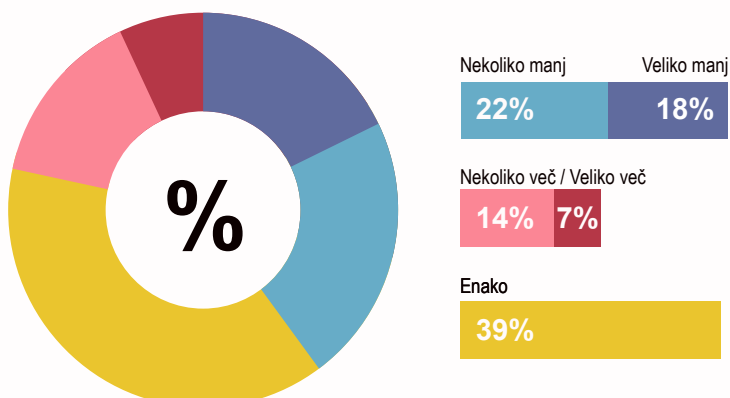
Kako je epidemija koronavirusa vplivala na vaše igranje iger na srečo? Ste zanje porabili manj ali več časa?

Denar:

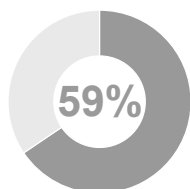
O približno enaki porabi denarja za igre na srečo kljub uvedbi lockdowna poroča **39 %** igralcev. Nekoliko manj oz. veliko manj denarja je za hazardiranje namenilo **40 odstotkov** igralcev. **14 odstotkov** igralcev poroča, da so v tem času za igre na srečo namenili nekoliko več denarja, medtem ko je **7 odstotkov** igralcev na srečo iz našega vzorca za igranje porabilo veliko več denarja, kot pred uvedbo lockdowna.

Kako je epidemija koronavirusa vplivala na vaše igranje iger na srečo? Ste zanje porabili manj ali več denarja?

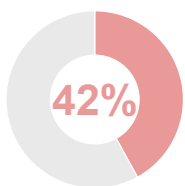

Pologi denarja na igralne račune pri tujih ponudnikih iger na srečo:

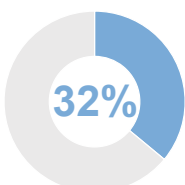
15% vplačil na igralne račune v tujini je opravljenih z bančnimi nakazili

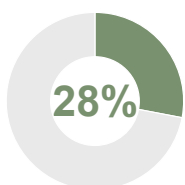
paysafecard Predplačniške kartice, listki ipd.

Debetne kartice s takojšnjo bremenitvijo računa.

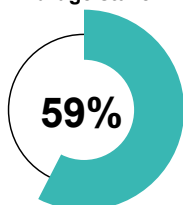
Elektronske denarnice

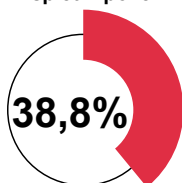
Kreditne kartice - odloženo plačilo oz. igranje na kredit

Najpogosteje igrane igre v obdobju 1. vala epidemije koronavirusa:

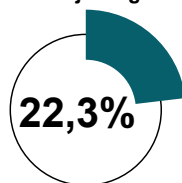
športne in druge stave

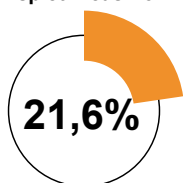
spletni poker

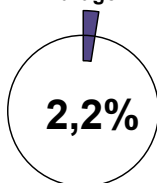
loterijske igre

spletni casino

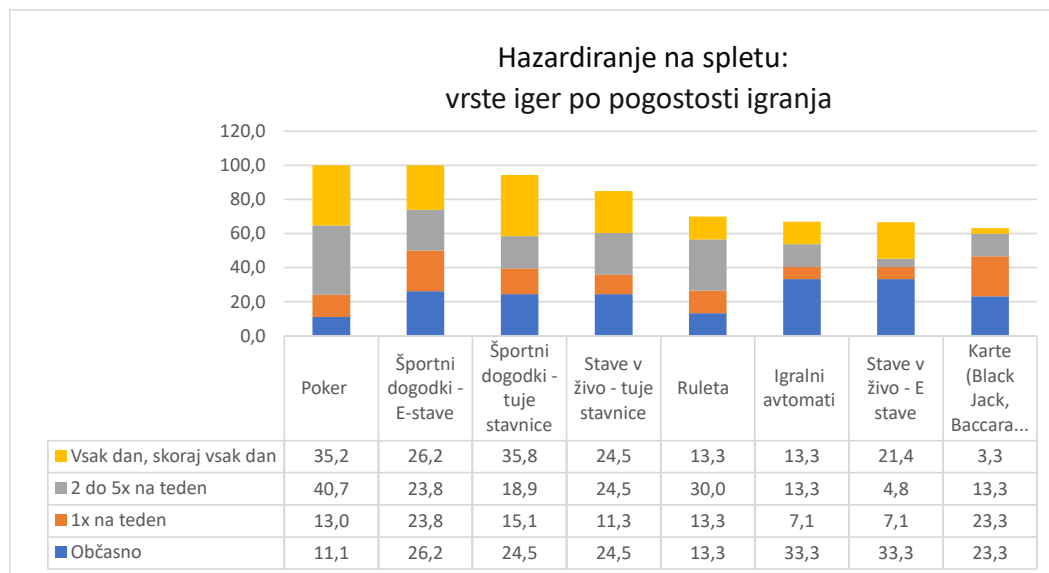
drugo

Igranje iger na srečo preko spleta: redno igranje

Za redno igranje velja igranje iger na srečo (vsaj) enkrat ali večkrat na teden. Redno igranje je pomemben dejavnik tveganja za razvoj težav. Največja koncentracija igralcev s tem načinom igranja se nahaja v populaciji igralcev pokra (**89%**), sledijo igranje športnih stav pri domači stavnici (**74%**), športnih stav pri tujih stavnicah (**70%**), stave v živo pri tujih stavnicah (**60%**), online ruleta (**57%**), igralnih avtomatov (**33,7%**) itd.

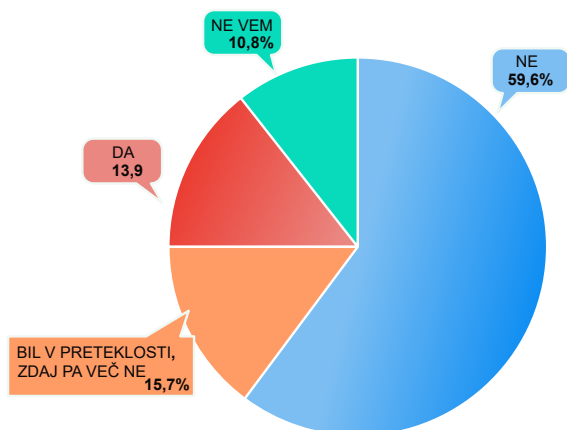

Samocena potencialne zasvojenosti:

Razširjenost problematičnega igranja na srečo se največkrat preverja z uporabo posebnih vprašalnikov, kot je npr. South Oaks Gambling Screen (SOGS). Ker odgovarjanje na tako obsežen vprašalnik zahteva dodatnih 5 - 10 minut časa, bi nekatere anketirance to lahko odvrnilo od izpolnjevanja testa. Zato smo jim postavili le eno vprašanje, ki je prav tako del SOGS testa.

13,9% med vsemi 166 anketiranci je mnenja, da so z igranjem na srečo zasvojeni, dodatnih **15,7%** pa jih poroča, da so bili zasvojeni v preteklosti, trenutno pa niso. Le **59,6%** vseh anketirancev je prepričanih, da z igranjem na srečo v trenutku izpolnjevanja ankete niso bili zasvojeni.

Ali menite, da ste zasvojeni z igrani na srečo? (N=166)

Med **igralci športnih stav** jih **52%** zatrjuje, da niso zasvojeni, **13 %** se jih ni moglo opredeliti, kar **34 %** vseh igralcev športnih stav pa je mnenja, da so v tem trenutku zasvojeni oz. so bili zasvojeni v preteklosti, pa v trenutku izpolnjevanja ankete več niso. Ti igralci so enakomerno porazdeljeni po obeh skupinah (17%, zdaj + 17%, v preteklosti).

Med **igralci pokra** je **32 odstotkov** takih, ki zase menijo, da so v trenutku anketiranja zasvojeni (19%) ali pa so bili zasvojeni v preteklosti (13%) in zdaj več niso.

O največjem deležu potencialne zasvojenosti poročajo **igralci kazino iger**. Visokih **37 odstotkov** igralcev meni, da so v trenutku izpolnjevanja ankete zasvojeni z igranjem na srečo, dodatnih 10% pa poroča, da so bili zasvojeni v preteklosti.

Uporaba ukrepa samoprepovedi igranja iger na srečo:

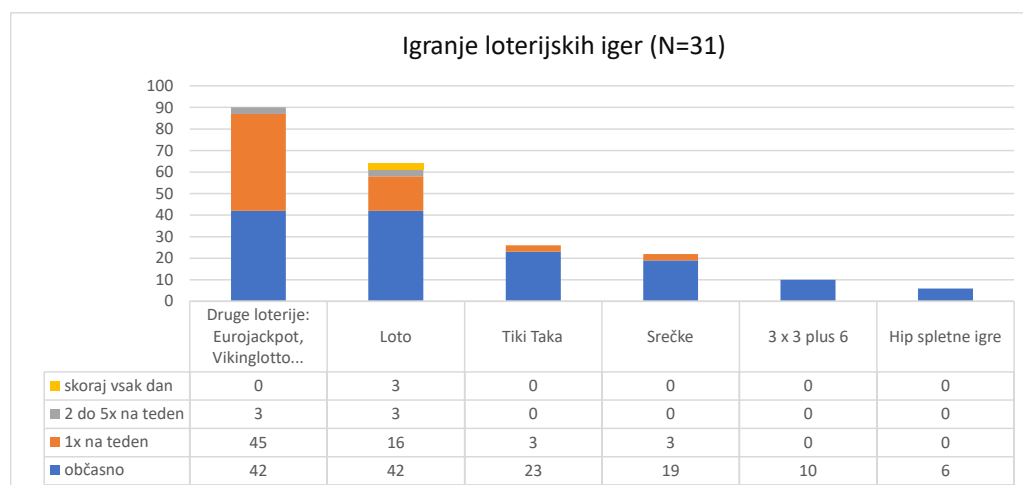
13,9% vseh anketirancev je v preteklosti že uveljavilo inštitut samoprepovedi, s katerim si lahko igralec začasno onemogoči vstop v slovenske igralnice in igralne salone, hkrati pa si onemogoči igranje na spletnih straneh Loterije Slovenije in Športne loterije Slovenije. **Šest odstotkov** anketirancev z možnostjo samoprepovedi ni seznanjenih oz. te možnosti ne pozna.

Hazardiranje med službenim časom:

Anketirance smo povprašali ali so igre na srečo kadarkoli doslej igrali tudi v službenem času. 91 oseb oz. **55%** vseh sodelujočih v raziskavi je potrdilo, da so že igrali na srečo medtem, ko so bili v službi, **45%** vseh oz. 75 anketirancev pa v službenem času ni še nikoli doslej hazardiralo.

Igranje loterijskih iger

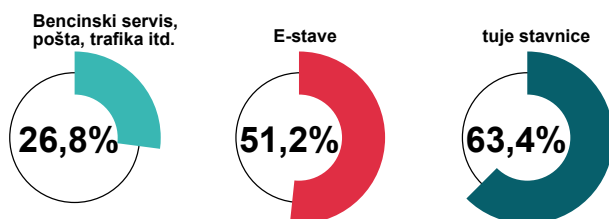
Med anketiranci, ki so v obdobju lockdowna igrali na srečo, jih je 22,3 odstotka igralo loterijske igre. Približno polovica igralcev je uporabljala spletni način igranja, četrtnina je igre vplačevala fizično, preostali igralci pa so kombinirali oba načina. 30 oseb je igralo loterijske igre pri domači loteriji, ena oseba pa je igre vplačevala pri tujem ponudniku. Najbolj priljubljene igre so bile gostujoče loterije (Eurojackpot, Vikinglotto...), ki jih je igralo 90 odstotkov igralcev loterijskih iger. Kar 48 odstotkov igralcev je gostujoče tuje loterije igralo redno oz. najmanj enkrat na teden.

Športne stave:

82 v raziskavo vključenih igralcev športnih stav je stave igralo na tri različne načine, seveda tudi s kombiniranjem teh načinov. Osebnostno z vplačilom na bencinskem servisu, v trafiki ipd. je stave igralo 27% igralcev. Spletni način igranja pri slovenski športni stavnici (E-stave) je uporabljalo 51% vseh igralcev športnih stav, še več, kar 65% igralcev športnih stav pa je stave vplačevalo pri tujih spletnih stavnicah.

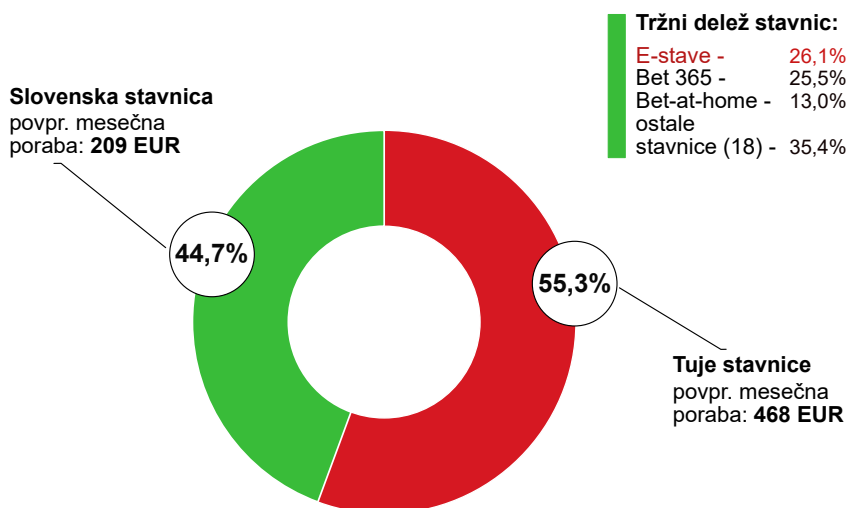
Kje so vplačevali igralci športnih in drugih stav.

76 igralcev stav z aktivnimi igralnimi računi ima te odprte pri 21-ih različnih stavnicah, toda levji delež pripada le trem stavnicam. Pri slovenski stavnici **E-stave** ima aktivni račun 42 igralcev stav, 41 jih ima odprt igralni račun pri stavnici **Bet365**, 21 igralcev pa ima igralni račun pri stavnici **Bet-at-home**. Pri naslednjih štirih na lestvici napopularnejših stavnic ima odprte igralne račune le med 7 in 9 igralcev, vse preostale stavnice pa so statistično skorajda nepomembne.

Spletni trg športnih stav

Glede na aktivne igralne račune igralcev spletnih stav (N=76)

Slovenska stavnica
povpr. mesečna
poraba: 209 EUR

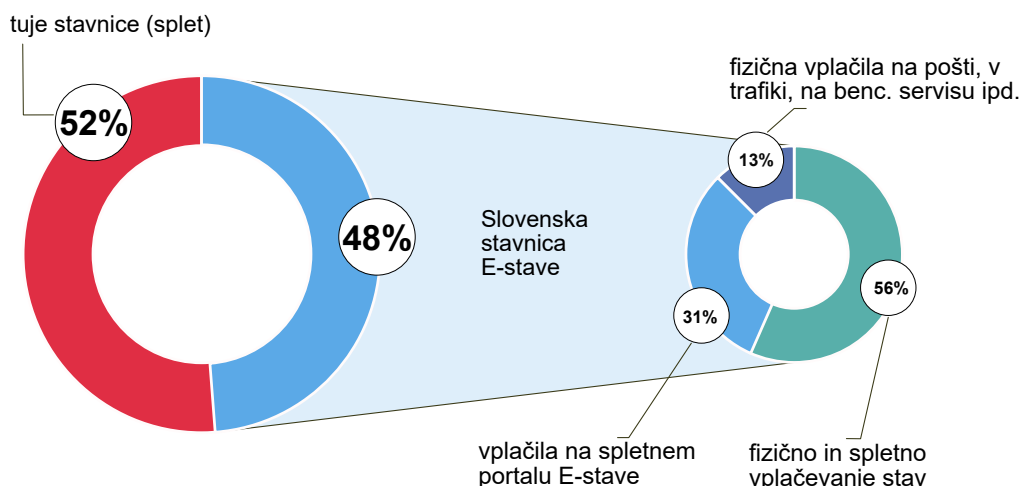
Tuje stavnice
povpr. mesečna
poraba: 468 EUR

Slovenski igralci stav imajo pri domači in tujih stavnicah v povprečju odprta 2,1 igralna računa.

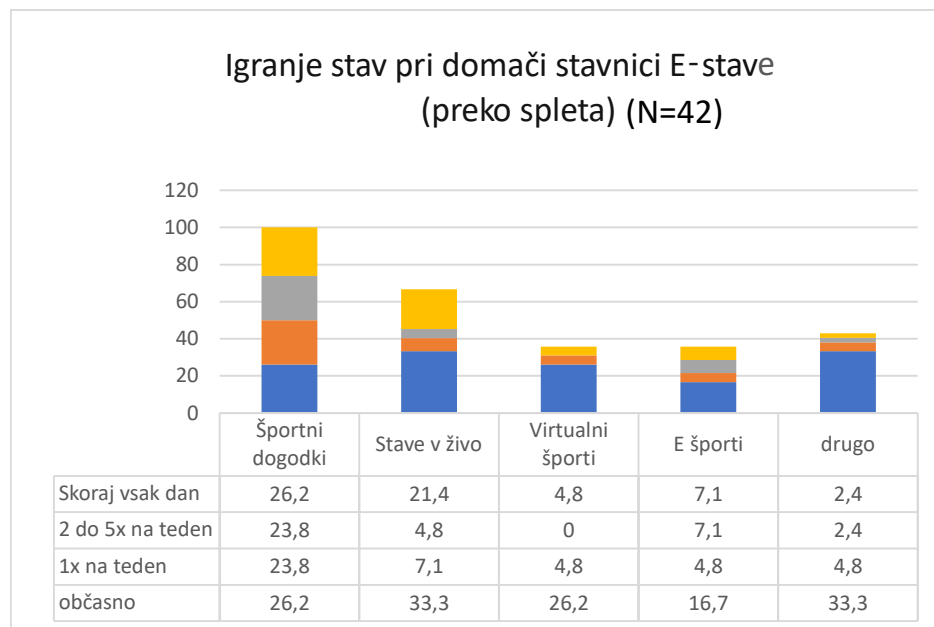
Tudi ko prištejemo igralce stav, ki igrajo na offline način, ostaja večinski tržni delež slovenskega trga športnih stav še zmeraj "v lasti" tujih stavnic. Nobena od tujih stavnic nima licence za poslovanje na slovenskem trgu.

Slovenski trg športnih stav

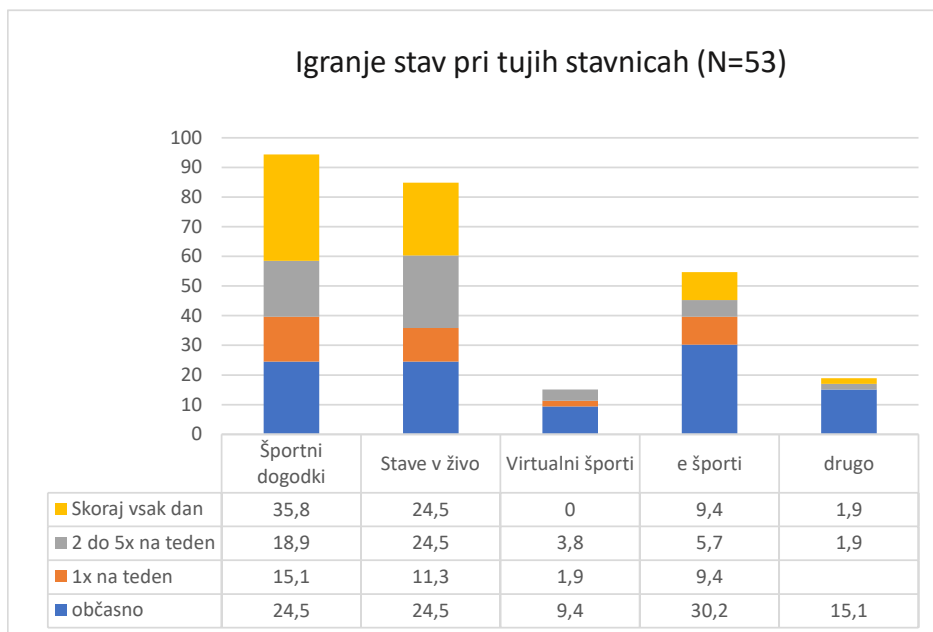
Vse oblike igranja stav (N=82)

Igranje stav pri domači stavnici E-stave (preko spleta) (N=42)

Iz tabele je razvidno, da stave na športne dogodke pri domači stavnici kar **74% igralcev** igra na način, ki ga poznamo kot redno igranje. Za ta način igranja je značilno igranje vsaj enkrat tedensko ali pogosteje. Skoraj **34% igralcev** je vsaj enkrat tedensko ali pogosteje igralo stave v živo, ta stavniški produkt ima visok potencial za zasnivanje, saj pri igralcih sproža impulzivno vedenje.

Stave na športne dogodke je redno oz. vsaj enkrat na teden igralo kar **70%** igralcev, ki stave vplačujejo pri tujih stavnicah. Delež igralcev stav, ki so igrali stave v živo, je primerjalno skoraj dvakrat višji kot pri domači stavnici. Pri tujih stavnicah je vsaj enkrat na teden stave v živo igralo **60%** igralcev stav iz naše raziskave.

Podatki o pogostosti in načinih igranja stav, ki smo jih zbrali z raziskavo, so zaskrbljujoči. Na dobljene visoke odstotke sicer zelo vpliva dejstvo, da smo igralce stav izločili iz raziskave in jih opazovali posebej, ločeno od ostalih igralcev.

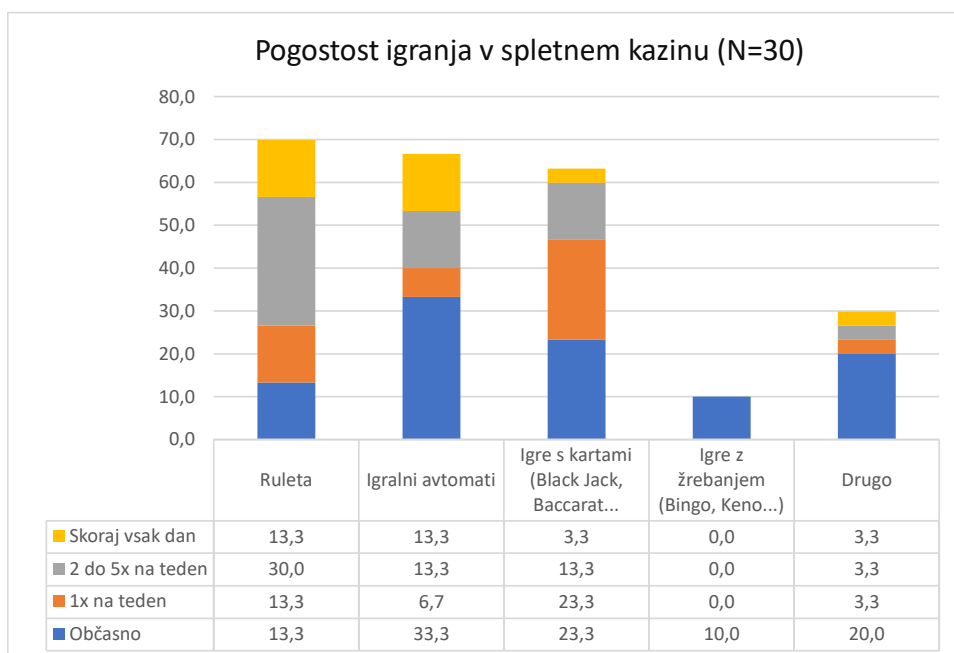
Kljub temu rezultati sugerirajo, da je v populaciji igralcev stav velik delež takih, ki igrajo pretirano, kar lahko predstavlja pomemben dejavnik tveganja za razvoj problematičnega igranja in zasvojenosti.

Spletna igralnica (spletni kazino)

Za obratovanje na slovenskem trgu nima podeljene licence noben spletni kazino. Vsakršno reklamiranje produktov in sprejemanje vplačil s strani slovenskih igralcev je v neskladju s pozitivno slovensko zakonodajo.

Spletni kazino ima tudi naše največje igralniško podjetje HIT (hitstars.it), toda njihova licenca velja le za poslovanje na italijanskem trgu. Kazino je dostopen le tistim slovenskim igralcem, ki so zaposleni v Italiji in se lahko izkažejo z italijansko davčno številko.

V raziskavi nas je zanimalo, katere igre igrajo anketiranci in kako pogosto, pri katerih spletnih igralnicah igrajo in koliko različnih aktivnih igralnih računov imajo v lasti.

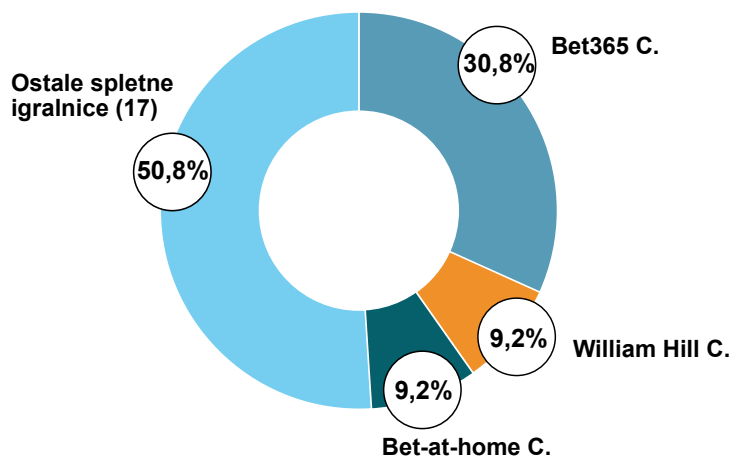
V populaciji igralcev spletnih kazino iger igra ruleto vsaj enkrat tedensko visokih **57 odstotkov** igralcev. Zelo so priljubljene tudi različne igre s kartami (Black Jack, Baccara, Karibski poker...), ki jih redno igra **40%** igralcev. Nekoliko manj so priljubljeni igralni avtomati, redno (vsaj 1x na teden) jih igra **34%** igralcev. Igre z žrebanji, kot sta Bingo ali Keno, redno ne igra nihče od igralcev, le občasno jih igra 10% igralcev spletnih kazino iger.

30 igralcev iz naše ankete ima odprte račune pri kar 22 različnih spletnih igralnicah, toda velika večina igralcev igra kazino igre v spletnem kazino stavnice **Bet365**. Takih igralcev je 20 oz. **67%**. Na drugem mestu sta spletna kazinoja stavnice William Hill in Bet-at-home. V teh igralnicah ima račun odprtih 20% oz. 6 naših anketirancev. 53% igralcev kazino iger ima le en aktivni igralni račun, 27% ima dva aktivna računa, 20% igralcev pa ima istočasno v lasti štiri ali več aktivnih igralnih računov.

Spletni kazino: (N=30)

Slovenski igralci kazino iger na spletu imajo pri tujih ponudnikih v povprečju aktivna 2 igralna računa.

Povprečna poraba na mesec: **318 EUR**

Poker na spletu:

Z anketiranjem smo ugotovili, da so med vsemi igralci na srečo prav igralci pokra tisti, ki igrajo najbolj pogosto in najbolj intenzivno. Kar **89%** igralcev pokra igra to igro enkrat ali večkrat tedensko, kar imenujemo redno igranje in je pomemben dejavnik tveganja za razvoj težav. **61%** igralcev pokra poroča, da je njihova povprečna seja igranja pokra trajala tri ure ali več. Da so v eni seji igrali vsaj pet ur ali več, je poročalo kar **26%** igralcev pokra.

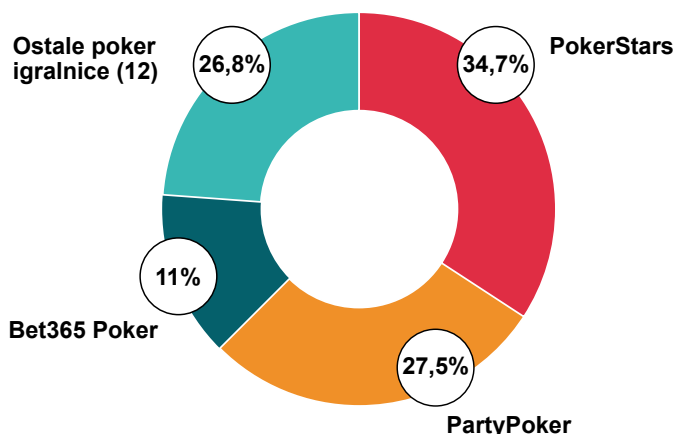
Velika večina igralcev ima odprt igralni račun pri dveh največjih ponudnikih spletnega pokra. Kar 81% jih ima aktivni igralni račun na spletni strani **Poker Stars**, 65% igralcev pa ima odprt igralni račun pri spletnem operaterju **Party Poker**. V povprečju so igralci pokra na mesec porabili **228 EUR**.

Kar **19 odstotkov** igralcev pokra zase meni, da so zasvojeni, dodatnih **13%** igralcev pokra pa poroča, da so bili zasvojeni v preteklosti, trenutno pa niso.

Spletni poker: (N=54)

Slovenski igralci pokra imajo pri tujih ponudnikih pokra v povprečju aktivna 2,3 igralna računa.

Povprečna poraba na mesec: **228 EUR**

Viri:

<https://focusgn.com/asia-pacific/macau-close-casino-coronavirus>

<https://www.latimes.com/world-nation/story/2020-02-10/macau-casinos-shutdown>,

<https://www.ndtv.com/world-news/macau-to-close-casinos-for-two-weeks-over-coronavirus-in-china-2174484>

<https://tinyurl.com/9j3sk5f5> (<https://calvinayre.com/2020/02/04/casino/updated-macau-closes-casinos-may-closing-borders-to-fight-coronavirus>)

<https://www.rtvlo.si/sport/novice/lukasenko-resuje-stavniski-svet/519334>

<https://www.dnevnik.si/1042926326>

<https://www.delo.si/sport/drugi-sporti/stavne-pijavke-ob-virusu-iscejo-kri-naivnih-odvisnezev/#!>

<https://www.lexology.com/library/detail.aspx?g=7b1b08e8-f50a-48a6-9cbd-8134236515e9>

<https://www.theguardian.com/society/2020/mar/24/lockdown-leads-gamblers-from-sports-bets-to-riskier-choices-coronavirus>

<https://www.theguardian.com/society/2020/apr/24/growth-in-problem-gambling-amid-coronavirus-lockdown>

<https://www.sydney.edu.au/news-opinion/news/2020/08/11/gambling-frequency-reduced-during-first-wave-of-covid19.html>

<https://www.liebertpub.com/doi/full/10.1089/qlr.2020.24811>

<https://www.theguardian.com/society/2020/apr/24/growth-in-problem-gambling-amid-coronavirus-lockdown>

Håkansson, Anders. 2020. "Changes in Gambling Behavior during the COVID-19 Pandemic—A Web Survey Study in Sweden" *International Journal of Environmental Research and Public Health* 17, no. 11: 4013. <https://doi.org/10.3390/ijerph17114013>